

Det kan jo føre til to helt forskellige situationer. Med et svensk ja vil der være håb om, at også Norge senere vælger samme vej. Med et svensk nej er det en overordentlig svær situation, hvor Norden er delt på en ulykkelig måde, og hvor perspektivet for et nordisk samarbejde i den europæiske ramme er tabt, i hvert fald for nogen tid.

Under alle forhold vil vi skulle se i øjnene, at forholdet til Vestnorden må være centralt. Island, Færøerne og Grønland må ikke glide væk fra den nordiske familie. Der må findes veje såvel på det økonomiske område som på de vigtige kulturelle arbejdsfelter for en fortsat og uddybet forbindelse. Dette er ikke mindst en dansk interesse, fordi dansk sprog og kultur har en vigtig del af sit anvendelsesområde i det vestnordiske.

I den nye situation – hvordan den så end ser ud om en måned – bliver der behov for, at alle gode kræfter i Norden går i gang med at vurdere, hvilke konsekvenser der må drages for det nordiske samarbejde. Det er Venstres håb, at regeringssiden og parlamentarikersiden i Nordisk Råd her kan arbejde hurtigt og effektivt og gøre det sammen. Fru Dorte Bennedsen har været inde på det tema, og Venstre ønsker, at det sker i et fælles arbejde. Vi tror, at det vil spare en arbejdsdag, og tiden er vigtig her.

Nordens placering i det større europæiske samarbejde åbner for en vigtig indflydelse på den videre udvikling, hvor Venstre også forventer, at de centraleuropæiske demokratier og de tre baltiske lande indgår.

Særlig vedrørende Baltikum vil Venstre understrege, at den nordiske indsats må fortsætte og udbygges. Jeg læser redegørelsen således, og det er jeg tilfreds med. Det har jo også været en væsentlig baggrund for den øgede budgetramme, som må ventes at blive vedtaget for 1995. Nærområderne omfatter jo også Skt. Petersborgområdet og Barentsregionen samt Kaliningradområdet. Det er vigtigt, at udviklingen også i disse områder bliver positiv, og samarbejdet med de nordiske lande kan være medvirkende til det.

I det videre europæiske samarbejde vil Østersøregionen forhåbentlig udvikle sig til en stærk region på linje med andre regioner. Det vil også være vigtigt for, at den nordiske model kan gøre sig gældende i fremtidens Europa.

Jeg vil gerne understrege, at begrebet den nordiske model ikke må opfattes på den måde, som vi så ofte ser det, nemlig som et helt sæt

værdinormer, som vi sætter pris på, og som alle skulle gælde de nordiske lande. Jeg tror, det er vigtigt at gøre opmærksom på, at store dele af Tyskland og Nederlandene f.eks. et langt stykke ad vejen har et samfundssyn, som er meget lig det nordiske. Og det skal vi i grunden være glade for, for det betyder jo, at det område, som kan øve sin indflydelse på det fælles europæiske resultat, er så meget større. Og kan de baltiske lande i fremtiden finde deres plads inden for EU, så er den politiske styrke på disse områder jo endnu større.

Ministeren går særligt ind på Nordisk Råds budget og med god grund; dels skal sessionen i Tromsø jo tage stilling til budgettet, dels hersker der en betydelig interesse om ansvarsfordelingen for budgettets indhold.

De 50 pct. til kulturen, som statsministrene på et tidspunkt vedtog, er efter Venstres mening ikke nødvendigvis en endegyldig formel, og jeg vil belyse det med et enkelt eksempel: Skulle vi have det formål at styrke støtten til nærområderne, så er der jo ingen grund til, at dette automatisk fører til, at man på grund af en 50 pct.-regel samtidig styrker det kulturelle.

Det tror jeg heller aldrig har været statsministrenes hensigt i sin tid. Nej, de har bare sagt i en god mening, at nu måtte man lægge relativt mere vægt på kulturen. Jeg advarer imod at betragte det som en formel, der uanset udviklingen absolut matematisk skal respekteres.

Venstre erkender, at det må være regeringerne, der fastlægger den økonomiske ramme. Det er nu engang dem, der skal gennemføre finanslove i deres lande, og Nordisk Råd er ikke noget overstatsligt organ og skal heller ikke være det. På den anden side må centrale dele af rammens indhold fastlægges i et godt og tillidsfuldt samarbejde med parlamentarikersiden.

Parlamentarikerne må på deres side kende deres ansvar, dvs. at man må være parat til at tage det sure med det søde, og hvis man ønsker mere til ét formål, må man være parat til at påvise steder, hvor man omvendt ønsker at opgive en bevilling eller spare på en bevilling. Det er arbejdsreglerne, og jeg ser frem til, at dette større ansvar for parlamentarikerne kan føre til en mere konstruktiv og positiv diskussion omkring Nordisk Råds budgetproblemer.

Jeg skal endelig til allersidst sige, også fordi sessionen i Tromsø kommer til at dreje sig om udenrigs- og sikkerhedspolitik – og det er jo det nye, at vi heldigvis er i stand til at diskutere og udveksle tanker på disse områder – at jeg ser